

TUDOMÁNYOS ÉLET/ SCIENTIFIC LIFE

**Beszámoló az ERSA 61. Konferenciájáról,
Pécs, 2022. augusztus 22–26.**

***Report on the 61st Annual Congress of ERSA,
Pécs 22-26 August 2022***

PÁGER BALÁZS

PÁGER Balázs: tudományos munkatárs, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete; 7621 Pécs, Papnövelde u. 22; posztdoktori kutató, Bécsi Egyetem, Földrajzi és Regionális Kutatások Tanszéke; 1010-Wien, Universitätsstraße 7.; pager.balazs@krtk.hu; <https://orcid.org/0000-0001-8061-1300>;

Balázs PÁGER: research fellow, Institute for Regional Studies, Centre for Economic and Regional Studies; Papnövelde u. 22., H-7621 Pécs, Hungary; postdoctoral researcher, Department of Geography and Regional Research, University of Vienna; Universitätsstraße 7., A-1010 Vienna, Austria; pager.balazs@krtk.hu; <https://orcid.org/0000-0001-8061-1300>;

2022-ben Magyarországon, Pécsen rendezték az Európai Regionális Tudományi Társaság (*European Regional Science Association – ERSA*) éves konferenciáját, amely alapvetően a digitalizáció okozta területi egyenlőtlenségek feltárására és ennek különböző területeire fókuszált, és kiemelten foglalkozott a koronavírus-járvány okozta hatásokkal. A tematika ezt a kérdéskört a hálózatok, a vállalkozások és a regionális fejlődés nézőpontjaiból közelítette meg.

Az ERSA a regionális (tér-) tudományok legjelentősebb, mintegy 60 éves múltra visszatekintő európai tudományos társasága, egyben a Nemzetközi Regionális Tudományi Társaság (*Regional Science International – RSI*) legnagyobb szupranacionális szekciója, amely 1961 óta rendez meg éves kongresszusait. Az ERSA történetében először tartotta meg éves konferenciáját az online térben és helyszíni konferenciaként, amely – figyelembe véve az online és helyszíni rendezvény hosszát –, az eddigi leghosszabb éves ERSA konferencia volt. A 61. ERSA Konferencia online eseményére 2022. augusztus 22–23-án, míg helyszíni rendezvényére 2022. augusztus 23–26. között került sor.

Magyarországon eddig három ERSA kongresszust rendeztek, mindegyiket Budapesten (1968, 1975 és 1985). Pécs az első olyan vidéki helyszín, amely több mint 30 év után újra Magyarországon látta vendégül ezt a rangos tudományos rendezvényt. Pécsnek már volt korábbi tapasztalata, amelyre építhetett, mivel 2010-ben otthont adott a *Regional Studies Association* éves konferenciájának, amelyen 600 fő vett részt (Kovács 2010). Emellett a nemzetközi konferenciaszervezés-

ben fontos tapasztalatokat nyújtott a 2019-ben Sopronban rendezett 7. Közép-európai Regionális Tudományi Konferencia is (Páger, Rácz 2020). A pécsi pályázat három szervezet, a Magyar Regionális Tudományi Társaság (MRTT), a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara (PTE KTK), valamint a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont (KRTK) eredményes együttműködésének köszönhetően nyerte el a kongresszus rendezési jogát még 2018-ban. A pályázat megírásában és az ERSA bizottságai előtt való bemutatásában kiemelt szerepe volt *Varga Attilának*, illetve *Gál Zoltánnak*.

A konferencia Helyi Szervező Bizottságában (*Local Organising Committee – LOC*) a három társszervező szervezet, a Magyar Regionális Tudományi Társaság, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara és a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont képviselői vettek részt. A LOC társelnökei *Gál Zoltán* (elnök, MRTT; egyetemi tanár, PTE KTK) és *Szerb László* (egyetemi tanár, PTE KTK) voltak, tagjai pedig a KRTK részéről *Lengyel Balázs* (tudományos főmunkatárs) és *Páger Balázs* (a LOC titkára; tudományos munkatárs), a PTE KTK részéről *Fehér Tibor* (a kari informatikai csoport vezetője), *Klesch Gábor* (gazdálkodási referens), *Nagy Ákos* (egyetemi adjunktus), *Rácz Gábor* (kari igazgató) és *Szentendrei Judit* (a Marketing Iroda vezetője), az MRTT részéről pedig *Rácz Szilárd* (titkár; tudományos munkatárs, KRTK) voltak. A LOC feladata volt az ERSA-val együttműködve megszervezni a helyszíni konferenciához kapcsolódó szakmai és kísérő programokat, előkészíteni a kiadványokat, és biztosítani ezek pénzügyi hátterét. Az online konferenciát az ERSA szervezte a Helyi Szervező Bizottság asszisztálásával.

A konferencia online és helyszíni vegyes formátuma újítás volt az ERSA részéről. Az online konferenciára regisztráltak élő közvetítésben követhették a helyszíni konferencia kiemelt programjait (nyitó és záró ceremóniák, plenáris előadások, kerekasztalok), illetve bekapcsolódhattak az online megszervezett párhuzamos szekciók munkájába. A helyszíni konferenciára regisztráltak mind az online, mind a helyszíni programokon részt vehettek. Az egyes előadások és ceremóniák élő online közvetítése az ERSA konferencia platformján keresztül zajlott, a sikeres megvalósításban azonban elvülhetetlen szerepe volt a Pécsi Tudományegyetem Univ TV stábjának is. A felvételek visszanezhetők az ERSA YouTube csatornáján.

A konferenciára meghívott plenáris előadók a regionális tudomány kiemelkedő szakemberei közé tartoznak. Az online konferencia plenáris előadója, a *Regional Science Policy and Practice* folyóirat felkérésében, *Maria Abreu*¹ (University of Cambridge) volt, aki előadásában a regionális fejlődés képességalapú megközelítéséről beszélt. A helyszíni konferencia első napján, a rendezvény nyitányaként *Michael Storper*² (London School of Economics) tartott plenáris előadást a területi egyenlőtlenségekről és ezek hatásairól. *Simona Iammarino*³ (London School of Economics) prezentációjában a regionális egyenlőtlenségeket a technológiai fejlődés és a vállalatok szempontjából közelítette meg, bemutatva több kutatás eredményeit. A konferencia második napján adott elő *Olav Sorenso*⁴ (UCLA

Anderson School of Management), aki a vállalkozások és a vállalatok területi eloszlásának okairól és a relevanciájáról értekezett. *Michaela Trippl*⁵ (University of Vienna) előadásában az intelligens szakosodás és a helyhez kötött (*place-based*) társadalmi, gazdasági, ökológiai kihívások tükrében mutatta be a kihíváslapú regionális innovációs rendszerek koncepcióját. A konferencia záróceremoniájának⁶ keretében az ERSA Prize idei kitüntetettje, *Diego Puga* (CEMFI, Madrid) tartott prezentációt a nagyvárosok előnyeiről és költségeiről. *Frank van Oortnak* (Erasmus University, Rotterdam) a helyszíni konferencia harmadik napjára tervezett előadása, amelynek megtartására a *Papers in Regional Science* folyóirat szerkesztőbizottsága kérte fel, végül betegség miatt sajnos elmaradt.

A helyszíni és az online konferencián összesen három kerekasztalbeszélgetés került megszervezésre. Az online konferencián tartott beszélgetés⁷ a DG Regio szervezésében a 2022-ben publikált 8. Kohéziós Jelentést állította a vita középpontjába. A beszélgetés résztvevői *Julia Bachtrögl-Ünger* (Austrian Institute of Economic Research), *Roberta Capello* (Politecnico di Milano), *Marcin Dąbrowski* (Delft University of Technology), *Laura de Dominicis* (EC) és *Philip McCann* (Alliance Manchester Business School) voltak, *Alessandro Rainoldi* (JRC) moderálása mellett. A helyszíni konferencián az 'Inequalities in a Connected World'⁸ című beszélgetés szervezője és moderátora Lengyel Balázs (KRTK) volt, a résztvevők pedig *Katarzyna Kopczewska* (University of Warsaw), *Andrés Rodríguez-Pose* (London School of Economics), *Annie Tubadji* (University of Swansea), valamint *Jouke van Dijk* (University of Groningen). A vállalkozói ökoszisztémák és regionális fejlődés kapcsolatáról szóló diskurzusban⁹ (szervező és levezető társelnök *Szerb László* (PTE KTK), *Marcus Dejardin* (University of Namur), *Komlósi Éva* (PTE KTK), *Rolf Sternberg* (Leibniz University Hannover) és *Aleksandra Tsvetkova* (OECD) ütköztették véleményeiket.

A konferencián összesen 39 általános regionális tudományi téma és 59 tematikus szekció keretében zajlottak a párhuzamos előadások. A résztvevők mintegy 400 helyszíni és 314 online előadást hallgathattak meg. Az ERSA külön figyelmet fordít a fiatal kutatókra, így az idei konferencián online és helyszínen is megrendezték a konferencia fiatal kutatói szekcióit (*Young Scientists' Sessions*). Ezek mellett a fiatal (33 éven aluli) kutatók számára meghirdették az EPAINOS Díjat, amelyet idén *Maria Kubaranak* (University of Warsaw) és *Niels Kuipernek* (University of Groningen) ítélte oda a zsűri, amelynek a LOC részéről Lengyel Balázs is tagja volt.

A konferenciának több szempontból is kiemelt jelentősége volt intézetünk folyóirata számára. Egyrészt a konferenciára időzítve jelent meg a *Tér és Társadalom* 2022. évi 3. lapszáma, amely egyben a folyóirat első teljes egészében angol nyelvű száma lett (Nagy, Lux, Timár 2022). Minden résztvevő megkapta a szám egy példányát a konferenciacsomagban. Emellett a konferencián, egy dedikált program keretében bemutatkoztak az RSAI és az ERSA, illetve az ERSA egyes nemzeti szekcióinak folyóiratai. A program célja az volt, hogy a résztvevők minél

jobban ismerjék meg ezeket a lapokat, azok tematikai fókuszát, illetve az általuk kínált publikációs lehetőségeket. Az RSAI *Regional Science Policy and Practice* és az ERSA REGION című folyóiratai mellett a programon részt vettek a német nyelvű, a francia nyelvű, az olasz, a spanyol nemzeti szekciók folyóiratainak szerkesztői, valamint a Tér és Társadalom a magyar ERSA szekció képviselőjében. Bízunk benne, hogy az angol nyelvű lapszám megjelenése, illetve a regionális tudományi folyóiratok közötti bemutatkozás segít abban, hogy a Tér és Társadalom nemzetközi pozíciója megerősödjön.

A konferencia tradicionális kísérőprogramjai látványos helyszíneken zajlottak: az üdvözlő fogadásra a PTE Rektori Aulájában, a Get-together Partyra a pécsi Székesegyház szomszédságában lévő N-Eozin Grillteraszon, a gálavacsorára a Kodály Központban került sor. A LOC három opcionális szakmai kirándulást is szervezett a résztvevők számára, amelyek a szocialista várostervezésre (pécsi Uránváros), a kulturális városfejlesztésre (Pécs Európai Kulturális Főváros projektje), illetve a Pécsi Tudományegyetem innovációs eredményeire (Szentágothai Kutatóközpont) fókuszáltak. Ezek mellett lehetőség nyílt szervezett idegenvezetésen keresztül megismerni a baranyai megyeszékhely jelentősebb látnivalóit.

Az ERSA vezetősége, a kiemelt előadók és a résztvevők visszajelzései egyértelműen sikeresnek ítélték meg a konferencia szervezését. Ez különösen annak fényében örömteli, hogy a konferencia új formátuma nemcsak a LOC, hanem az ERSA központjában dolgozó kollégák számára is új feladatokat jelölt ki. Ki kell emelnünk, hogy a sikeres szervezés elengedhetetlen feltétele volt az a magas szintű kooperáció, amely a LOC és az ERSA (különösen az ERSA iroda két munkatársa, *Maristella Angotzi* és *Nurul Bariroh*) között működött. A LOC tagjainak pedig ezúton köszönjük meg ismételten a professzionális munkát, amelyet a szakmai program kialakítása, illetve a helyszíni konferencia előkészítése és lebonyolítása során nyújtottak.

Összességében biztosak vagyunk abban, hogy a konferencia megerősítette a magyar regionális tudományi közösség pozícióját a regionális tudomány nemzetközi köreiben. A LOC tagjai remélik, hogy a konferencia révén több olyan együttműködés jöhet létre, amelyek elősegítik a regionális tudományban tevékenykedő magyar kutatók számára a bekapcsolódást nemzetközi kutatási konzorciumokba, emelik a publikációk minőségét, és ezzel Magyarország pozícióját is megerősítetik a regionális tudományi közösségben.

Az ERSA 62. konferenciáját a *Spanyol Regionális Tudományi Társaság szervezésében, Alicante-ban rendezik, előzetes tervek szerint 2023. augusztus 29. és szeptember 2. között. A konferenciával kapcsolatos információkért kövessék az ERSA honlapját, illetve közösségi média (Facebook és Twitter) csatornáit!*

Hivatkozások

- 1 Az előadás felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=QFPw5pXbdb0>
- 2 Az előadás felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=Rj7HHtoUBqQ>
- 3 Az előadás felvétele itt érhető el: https://www.youtube.com/watch?v=F_bqAbH_9U0
- 4 Az előadás felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=C8ACw8ZPp9A>
- 5 Az előadás felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=Gvi4iWI3k5g>
- 6 A ceremónia felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=53V2jUa3yiM>
- 7 A beszélgetés felvétele itt érhető el: https://www.youtube.com/watch?v=N_RQVWqH-ws
- 8 A beszélgetés felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=i87NCgmXw1A>
- 9 A beszélgetés felvétele itt érhető el: <https://www.youtube.com/watch?v=8N4tVQz40VE>

Irodalom

- Kovács S. Zs. (2010): Beszámoló a Regional Studies Association 2010. évi nemzetközi konferenciájáról. *Tér és Társadalom*, 2., 147–152. <https://doi.org/10.17649/TET.24.2.1835>
- Nagy, E., Lux, G., Timár, J. (2022): Changing peripheralities and centralities in Central and Eastern Europe: Editorial. *Tér és Társadalom*, 3., 3–9. <https://doi.org/10.17649/TET.36.3.3459>
- Páger B., Rácz Sz. (2020): Erőforrások áramlása a regionális gazdaságban a digitalizáció korában – Beszámoló a 7. Közép-európai Regionális Tudományi Konferenciáról. *Tér és Társadalom*, 1., 167–169. <https://doi.org/10.17649/TET.34.1.3240>